

**LA VOZ
AHOGADA**
PROJECTE ESCÈNIC

PRODUCCIONS

ESCÈNQUES

“LA LOLA. Memorias de una mujer republicana”

LA LOLA, és un monòleg de la vida de Dolores González Nicolás explicada en primera persona. Una dona que ha inspirat a tothom qui l'ha conegut. El projecte neix de la petició popular dels veïns i veïnes del Poblenou de Barcelona que juntament i amb el suport del Comissionat de Memòria Històrica de l'Ajuntament de Barcelona, van realitzar un homenatge en aquesta activista i veïna. La Lola, com la coneixen en el barri, va néixer en 1917, a El Puntal, pedania de Espinardo, actualment barri de Mírcia, i vivia en el Districte de Sant Martí des dels anys 40.

Proposta:

Doble funció:

- **MATÍ**- Per alumnat d'ESO i Batxilerat, o CFA + Col.loqui amb la COMPANYIA i membres de ASSOCIACIÓ CATALANA DE PERSONES EXPRESSES POLÍTIQUES DEL FRANQUISME
- **VESPRE** - Públic general (col.loqui opcional)

LA LOLA

MEMORIAS DE UNA
MUJER REPUBLICANA

interpretació
MIREIA CLEMENTE
direcció i dramàtúrgia
IVÁN CAMPILLO
música original
JORGE SARRAUTE

“LA LOLA. Memorias de una mujer republicana”

LA LOLA

MEMORIAS DE UNA MUJER REPUBLICANA

interpretació
MIREIA CLEMENTE
direcció i dramaturgia
IVÁN CAMPILLO
música original
JORGE SARRAUTE

LA VOZ AHOGADA PROJECTE ESCENIC

Districte de Sant Martí Ajuntament de Barcelona

LA LOLA

MEMORIAS DE UNA MUJER REPUBLICANA

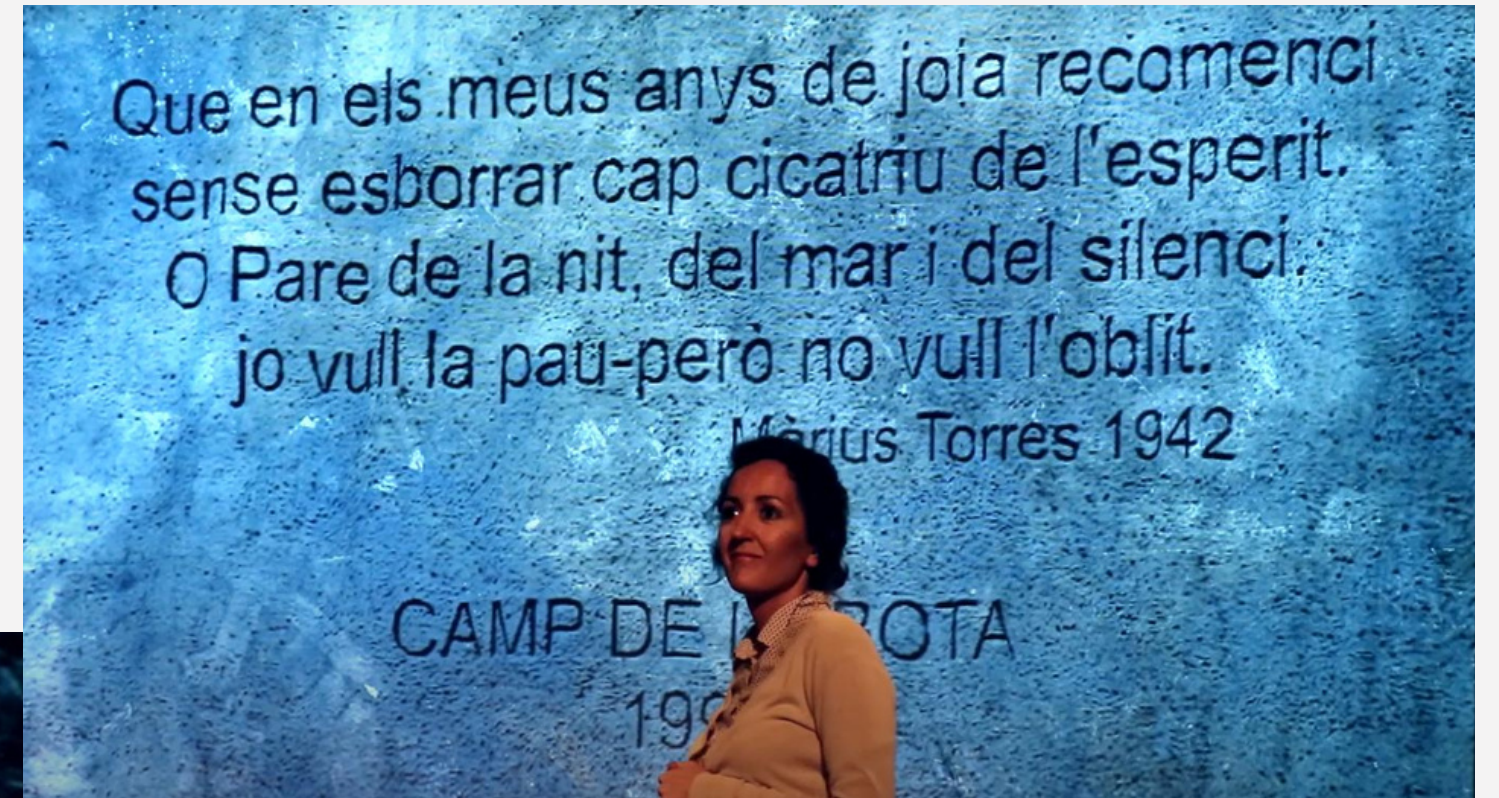
interpretació
MIREIA CLEMENTE
direcció i dramaturgia
IVÁN CAMPILLO
música original
JORGE SARRAUTE

LA VOZ AHOGADA PROJECTE ESCENIC

Districte de Sant Martí Ajuntament de Barcelona

TRAILER: <https://www.youtube.com/watch?v=KrRwHT5Y6dM>

“UNA NOVA PRIMAVERA. La història de les Brigades Internacionals”

El fenomen de les Brigades Internacionals és un dels episodis més sorprenents de la nostra història recent i, com tants altres després de quaranta anys de dictadura, va ser silenciats o tergiversats intencionadament. Amb aquesta obra volem fer un homenatge a aquells homes i dones que voluntàriament van venir a Espanya a lluitar amb el poble en armes per la llibertat i contra el feixisme.

“No és nostàlgia, és la nostra manera d’interpel·lar la gent avui, perquè hi ha una altra onada feixista” Eduard Amroux, Secretari de l’Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya, en referència a aquest muntatge.

UNA NOVA PRIMAVERA

LA HISTÒRIA DE LES BRIGADES
INTERNACIONALS

Dramatúrgia i direcció
IVAN CAMPILLO

Interpretació
IVAN CAMPILLO
MIREIA CLEMENTE
JORDI OLLÉ
Música
JORGE SARRAUTE
il·luminació
FRANCESC RODELLES
Tècnica de llums
ANA MELISSA C.

Proposta:

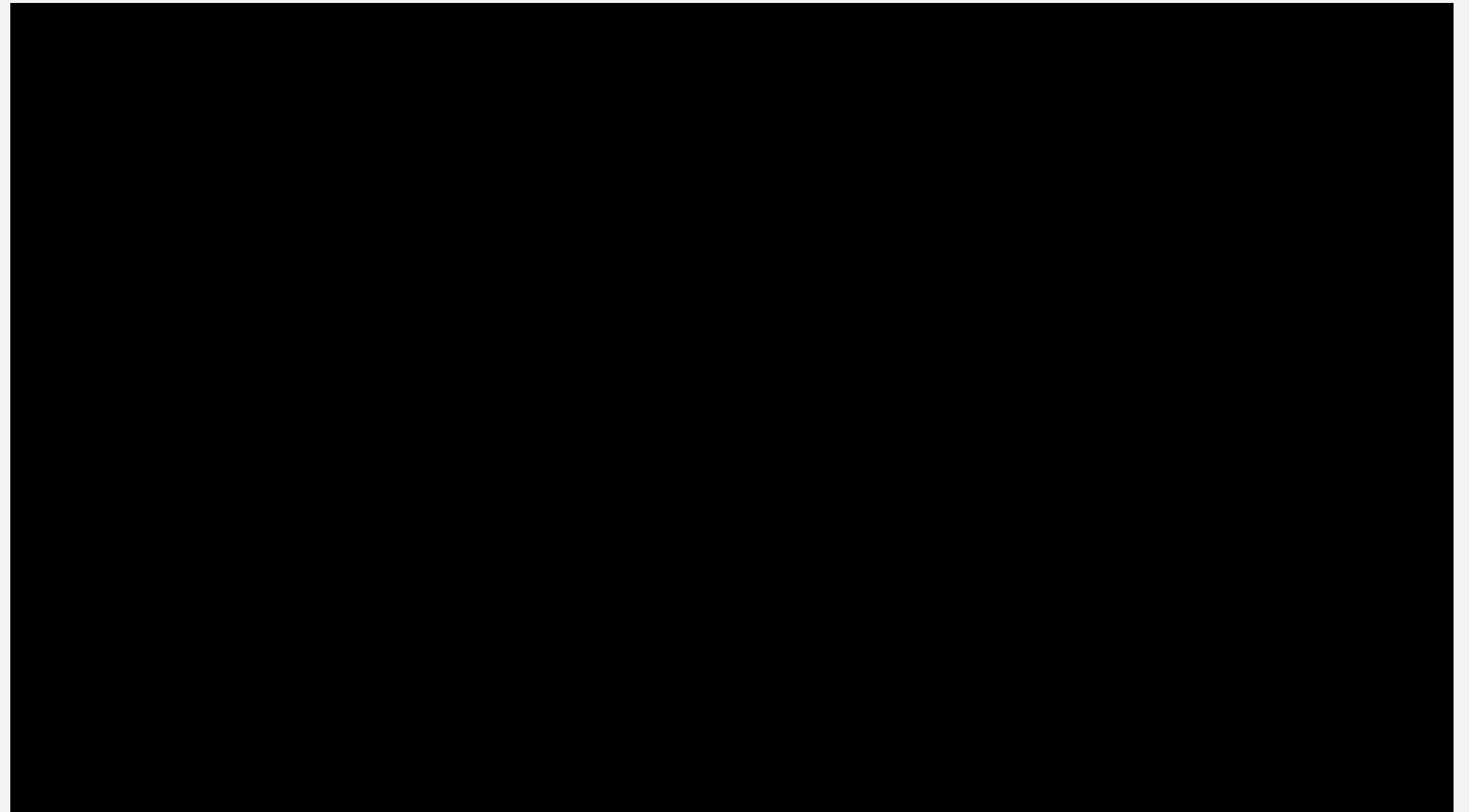
Doble funció:

- **MATÍ**- Per alumnat d'ESO i Batxilerat, o CFA + Col.loqui amb la COMPANYIA i membres de l'AMICAL DE LES BRIGADES INTERNACIONALS DE CATALUNYA
- **VESPRE** - Públic general (col.loqui opcional)

"Es necesaria e inevitable, frente a esta sociedad insolidaria, una nueva primavera del mundo" (Marcos Ana)

“UNA NOVA PRIMAVERA. La història de les Brigades Internacionals”

UNA NOVA PRIMAVERA

LA HISTÒRIA DE LES BRIGADES
INTERNACIONALS

Dramatúrgia i direcció
IVAN CAMPILLO

Interpretació
IVAN CAMPILLO
MIREIA CLEMENTE
JORDI OLLÉ

Música
JORGE SARRAUTE
il.luminació
FRANCESC RODELLES
Tècnica de llums
ANA MELISSA C.

LA VOZ
AHOGADA
PROYECTE ESCÈNIC

memorial
democràtic

TRAILER: <https://www.youtube.com/watch?v=egLocFNn7qM>

"DONES LLIURES. Les preses polítiques i la generació TOP"

Dones Lliures és la primera posada en escena que relata la situació i les vivències de les preses a la presó de la Trinitat Vella durant el tardo-franquisme (anys 60 i 70), posant el focus a les preses polítiques i també les preses per raons LGTBIQ+, i fent menció a la situació de les preses comunes i al col·lectiu romaní. Obra realitzada amb el suport del Memorial Democràtic de Catalunya, tres entitats memorialistes, i més d'una trentena de testimonis.

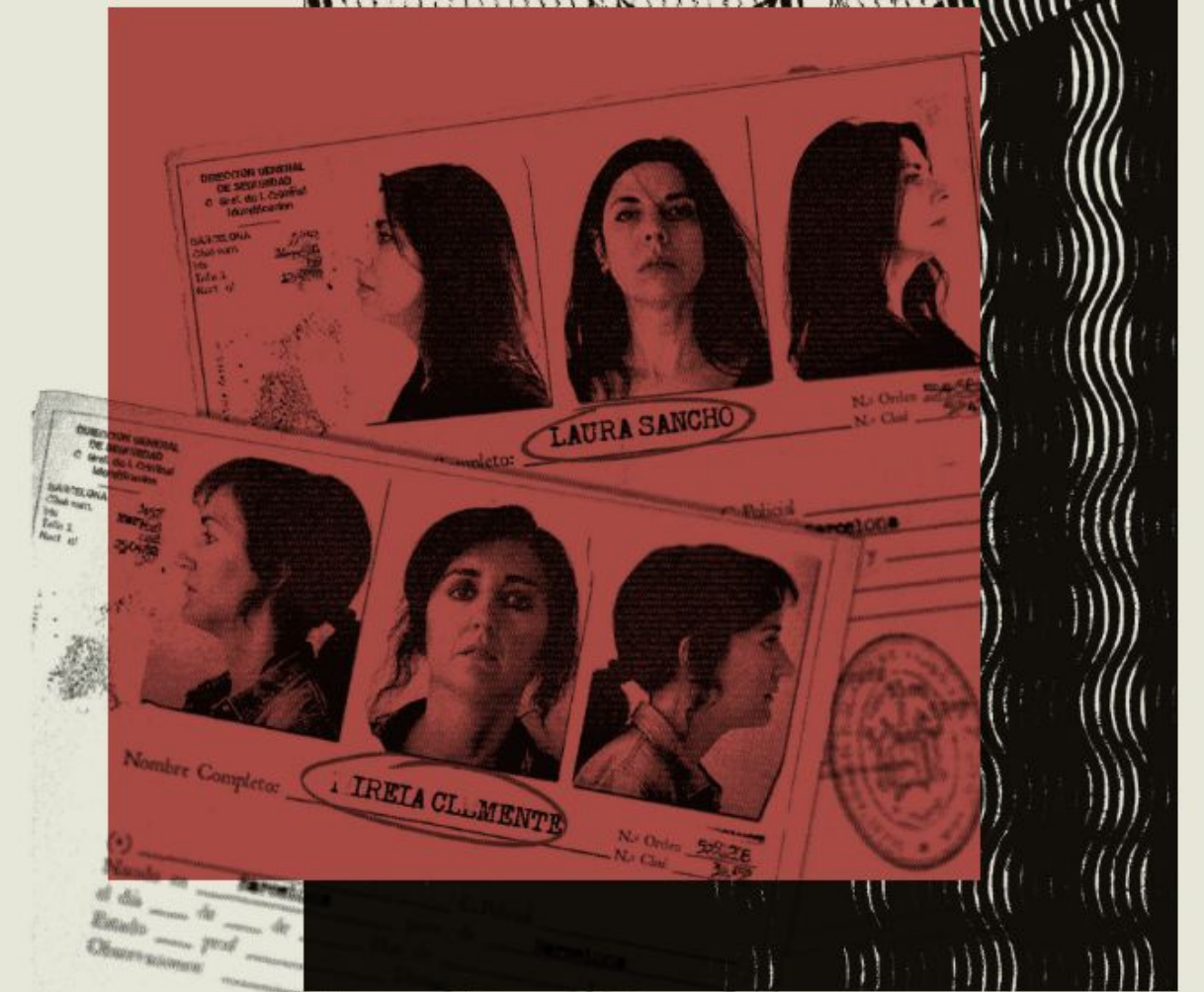
Dones Lliures, descriu, partint del relat autobiogràfic de les seves protagonistes, la convulsa situació del tardo-franquisme i la lluita per les llibertats i la democràcia per part de les dones que la van dur a terme i la GENERACIÓ TOP.

Proposta

Doble funció:

- **MATÍ**- Per alumnat d'ESO i Batxilerat, o CFA + Col.loqui amb la COMPANYIA i testimonis de dones expreses polítiques
- **VESPRE** - Públic general (col.loqui opcional)

LA VOZ
AHOGADA
PROYECTO ESCÉNICO

DONES LLIURES

d'IVAN CAMPILLO
interpretació
LAURA SANCHO
I MIREIA CLEMENTE

DONES LLIURES. LES PRESES POLÍTQUES I
LA GENERACIÓ TOP

" DONES LLIURES. Les preses polítiques i la generació TOP"

LA VOZ
AHOGADA
PROJECTE ESCÈNIC

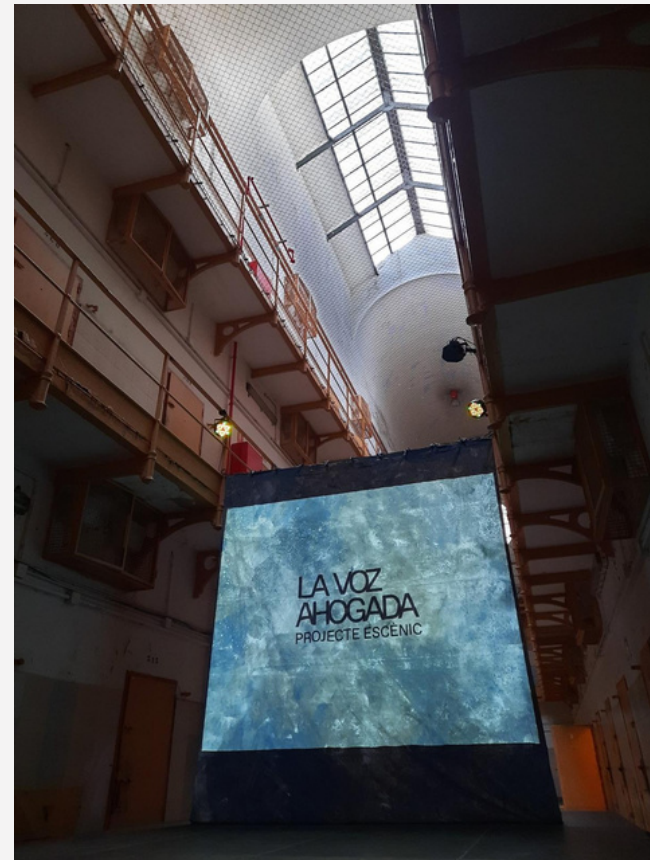

DONES LLIURES

d'IVAN CAMPILLO
interpretació
LAURA SANCHO
I MIREIA CLEMENTE

DONES LLIURES. LES PRESES POLÍTiques I
LA GENERACIÓ TOP

TRAILER: <https://www.youtube.com/watch?v=m7yLT0NHnQE>

" EN BANGKOK TAMBIÉN HAY RATAS. Les lluites veïnals de les dones als barris obrers de Barcelona"

En Bangkok también hay ratas és un projecte escènic híbrid que combina escenes de teatre amb projeccions visuals, música i humor. El nom fa referència a la resposta que va donar el llavors alcalde franquista Joaquín Viola a una comissió de veïns de la Verneda, que s'havien queixat per la brutícia i la insalubritat al barri. Durant una hora i vint minuts ens fem partíceps de les peripècies de la Rosi i la Mari, dues migrants que protagonitzen els moviments veïnals de la Barcelona dels seixanta i dels setanta, que han seguit vius fins a dia d'avui. Basada en els testimonis de més d'una cinquantena de persones, l'obra posa èmfasi en el retrat i la memòria democràtica de les dones dels barris obrers, repassant tant la història de la immigració i de les lluites veïnals com de lluites sindicals com la de la tancada de dones de Motor Ibérica i el **RAPTE DE L'AUTOBÚS**, en definitiva, de la lluita per les llibertats democràtiques i socials.

L'obra ha estat guardonada amb el **primer premi Filadora 2021**

Proposta

Doble funció:

- **MATÍ**- Per alumnat d'ESO i Batxilerat, o CFA + Col.loqui amb la COMPANYIA i testimonis de dones protagonistes de l'obra i membres de ASSOCIACIÓ CATALANA DE PERSONES EXPRESSES POLÍTiques DEL FRANQUISME
- **VESPRE** - Públic general (col.loqui opcional)

PROJECTE
GUANYADOR
1er PREMI
filadora
2021

interpretació
MIREIA CLEMENTE
LAURA SANCHO/MÒNICA MAS
IVÁN CAMPILLO
música original
JORGE SARRAUTE
direcció i dramaturgia
IVÁN CAMPILLO

EN BANGKOK TAMBIEN HAY RATAS

LES LLUITES VEÏNALS DE LES DONES
ALS BARRIS OBRERS DE BARCELONA

" EN BANGKOK TAMBIÉN HAY RATAS. Les lluites veïnals de les dones als barris obrers de Barcelona"

PROJECTE GUANYADOR
1er PREMI
filadora
2021

interpretació
MIREIA CLEMENTE
LAURA SANCHO/MÓNICA MAS
IVÁN CAMPILLO

música original
JORGE SARRAUTE

direcció i dramaturgia
IVÁN CAMPILLO

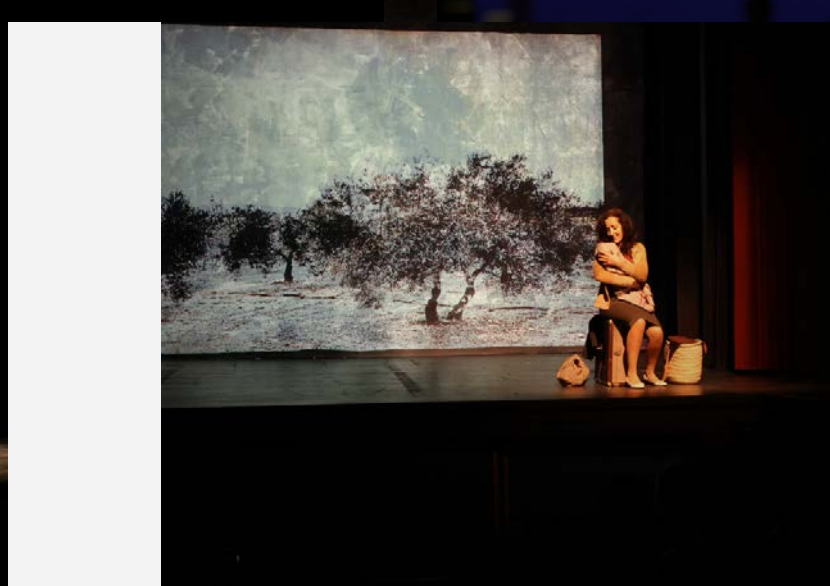
**EN BANGKOK
TAMBIEN HAY
RATAS**

LES LLUITES VEÏNALS DE LES DONES
ALS BARRIS OBRERS DE BARCELONA

**LA VOZ
AHOGADA**
PROJECTE ESCÈNIC

TRAILER: <https://www.youtube.com/watch?v=rwroTVzj1a0&t=2s>

**LA VOZ
AHOGADA**
PROJECTE ESCÈNIC

**MEMÒRIA
DONES
EDUCACIÓ**

Por Mireia Clemente

Projecte realitzat per laLAVOZ
AHOGADA PROJECTE ESCÈNIC.
Companyia de arts escèniques
dedicada a la recerca i difusió
de la memòria històrica
mitjançant arts escèniques i
activitats pedagògiques.

Eix artístic i Eix pedagògic
(aquest eix en col·laboració
amb la Comissió
Pedagògica de la ACEPF)

Coordinació amb altres
entitats veïnals, i entitats de
memòria i del teixit
associatiu

OBJECTIU

- Objectiu general és fer arribar al món educatiu la memòria democràtica i la seva aplicabilitat als fets actuals socials des d'un enfoc de trobar punts en comú per la convivència veïnal.
- La finalitat del projecte és treballar participativament amb les persones destinatàries a la recuperació de la memòria dels barris, donar visibilitat al paper que van tenir les dones en el seu desenvolupament, i mostrar les xarxes de solidaritat i lluita per la justícia i els valors democràtics i socials.

PERSONES DESTINATÀRIES DEL PROJECTE

Destinatàries directes per la seva participació directa en el desenvolupament del projecte:

- Alumnat d'institut 4 ESO i primer i segon de Batxillerat
- Alumnat CFA (Centres de Formació d'Adults)
- Associacions veïnals del territori. Seran destinatàries directes per ser les fonts vivencials del recull històric. Testimonis de les lluites veïnals Familiars de l'alumnat (persones migrades des d'altres punts d'Espanya i/o d'arreu del món)

Destinatàries indirectes Totes aquelles que ens segueixen a les xarxes, i a la web del projecte

- Un dels pilars del projecte és donar visibilitat al paper que van tenir les dones en les lluites veïnals. A través de l'obra de teatre documental, la contextualització històrica i el contacte amb les testimonis, l'alumnat assimilarà aquesta part de la història invisibilitzada. Aquest aprenentatge el posarà en pràctica recuperant el paper de les dones de la seva família, del seu barri i veure com intervenen en la història i aquesta construcció veïnal.
- Partim que l'alumnat el componen persones de diversos orígens, ja sigui directe o per línia consanguínia, hi ha persones que no han viscut el tardor franquisme al territori. A través de les activitats proposades es treballaran i marcaran els objectius: Treballarem els punts en comú que tenen els fets migratoris, culturals i necessitats trobades per veure els punts de cohesió entre les persones que migren. Donarem a conèixer una part de la història que situa la composició veïnal del barri.

PERSPECTIVA DE GÈNERE I PERSPECTIVA INTERCULTURAL

DESCRIPCIÓ PROJECTE

1. Projecte didàctic i participatiu dirigit al món educatiu per treballar la memòria democràtica dels barris i, en especial, el paper de les dones a través del recull d'informació de les seves testimonis i la producció d'una petita peça artística, per aprendre mitjançant aquesta activitat. Alhora tractarem amb l'alumnat el fet migratori com un eix comú entre els anys 60-70 i les actuals onades migratòries.
2. Representacions de l'obra de teatre documental "En Bangkok también hay ratas" Les lluites veïnals de les dones als barris de Barcelona. Representació en horari escolar (matinal o de tarda), en teatre de la ciutat, o centre cultural.
3. Oferir context històric de les lluites veïnals als darrers anys del franquisme, les migracions a Catalunya, i la situació de la dona durant el mateix període. Col·laboració entre la companyia de teatre, una o dues testimonis, i la Comissió Pedagògica de la ACEPF (l'Associació Catalana d'Expressos Polítics del franquisme) En cas necessari, l'ACEPF podria vincular més testimonis al projecte.
4. Oferir materials didàctics de com realitzar una entrevista a una de les testimonis i tenir la possibilitat d'entrevistar a algunes de les testimonis de les lluites veïnals en el qual s'ha basat l'obra.

DESCRIPCIÓ PROJECTE

5. Entrevistar a algun familiar (àvia, tieta), que vingueren a Catalunya des d'altres parts d'Espanya en aquella època. L'alumnat de família nouvinguda recolliran l'experiència de les noves migracions.

6. S'ensenyarà a crear una escena de teatre documental a partir de les entrevistes i de les sessions de context històric. La companyia muntarà amb l'alumnat l'escena de teatre documental. L'alumnat es dividirà en grups per a prendre a treballar des de la part més periodística buscant notícies de l'època, fotografies familiars o d'arxiu, la part més audiovisual de poder muntar o editar, altres es dedicaran a investigar el vestuari i caracterització del moment, altres crearan la dramaturgia, altres actuaran, altres s'encarregaran de cercar la música de l'escena).

7. Espai de reflexió sobre les característiques similars de les onades migratòries per trobar punts de connexió i solidaritat

Visualització obra de teatre

- L'any 2021 La Voz Ahogada Projecte Escènic va guanyar el primer premi LA FILADORA amb el projecte "Les dones que van construir els barris de Barcelona. Les lluites veïnals als 60 i 70".
- Aquest projecte tenia un eix artístic i un eix pedagògic. Fruit del procés participatiu als districtes de 9 Barris i Sant Martí es van fer un seguit d'entrevistes a activistes dels anys 60 i 70, es va treballar amb el teixit associatiu dels dos districtes, amb la comunitat educativa dels districtes (IES i Escoles), amb entitats memorialistes, historiadors/es, i com a resultat es va crear l'obra de teatre documental "EN BANGKOK TAMBIÉN HAY RATAS. Les lluites de les dones als barris obrers de Barcelona.
- L'alumnat visualitzarà l'obra en funcions matinals o de tarda

Tràiler “EN BANGKOK TAMBIÉN HAY RATAS. Les veïnals de les dones als barris obrers de Barcelona”

Tràiler: <https://youtu.be/rwroTVzjla0>

Material Pedagògic per a realitzar entrevistes

Utilitzem aquesta metodologia per a les entrevistes i la oferim a l'alumnat aquest recurs per a que puguin realitzar les entrevistes, juntament amb una sessió explicativa del manual amb una de les autores d'aquest material. Una de les autores del manual els hi explica com aplicar-ho.

Es tracta d'una recopilació d'experiències juntament amb una reflexió didàctica sobre la metodologia de la Història oral i una mostra de recursos i instruments per a això.

Eines de
memòria, 3

El record fet paraula

Memòria popular
del franquisme

Grup Historaula

Dos exemples
d'entrevistes
realitzades a veïnes de
9Barris i Sant Martí a
Barcelona

Entrevista activista 9Barris
[https://youtu.be/iideWpZJ92I?
si=HOdCiSu9wSFY1nRw](https://youtu.be/iideWpZJ92I?si=HOdCiSu9wSFY1nRw)

Entrevista activista Sant Martí
[https://youtu.be/kHWNSVg0wNE
?si=ZV_kV-lnyl8R6l38](https://youtu.be/kHWNSVg0wNE?si=ZV_kV-lnyl8R6l38)

Entrevista a un vagó del tren sevillano

- Algunes escoles o IES han realitzat entrevistes en espais de memòria com ara en el tren Sevillano, el tren que portava les grans migracions dels anys 60 de Sevilla a Barcelona (Museu d'Història de la Immigració de Catalunya), o en la Plaça del Petit Príncep, entre d'altres

- Iván Campillo, de La Voz Ahogada Projecte Escènic realitza una entrevista a una activista. En aquesta primera sessió l'alumnado de l'IES està com a observador.

Metodología

- Una membre de l'equip de la Comissió Pedagògica de la ACEPF (una de les autores del recurs Historaula) i de La Voz Ahogada repassa amb l'alumnat la metodologia d'Historaula abans d'entrevistar a dones activistes dels anys 60 i 70 a la seu de l'Associació Veïnal del seu barri.

Alumnat creatiu

- Les alumnes de l'Institut María Espinalt escolten la vida i les experiències que comparteixen activistes amb gran emoció. Descobreixen amb empatia unes realitats que desconeixien.
- Es converteixen en veritables reporteres i coneixedores de les lluites del seu barri.

- Alumnat de l'Institut Nou Barris visita una de les associacions veïnals del districte. Dos activistes els expliquen l'exposició fotogràfica i de còmic sobre lluita veïnal que tenen en la seu de l'associació

ASSOCIACIÓ
DE
VEÏNS I VEÏNES
DE
PROSPERITAT

Alumnat protagonista

- L'alumnat es divideix en grups, preparen un qüestionari i realitzen entrevistes a les seves àvies (a l'aula o a casa).
- L'alumnat que no té accés a entrevistar a la seva àvia, té l'oportunitat d'entrevistar a una activista involucrada a l'obra de teatre
- L'alumnat que tenen àvies provinents d'altres països, entrevistaran si poden a les àvies o mares que van venir d'aquests països. El projecte tindrà una perspectiva intercultural i l'alumnat podrà reflexionar i trobar similituts sobre la migració a Espanya als anys 60 i migracions més actuals i provinents d'altres països

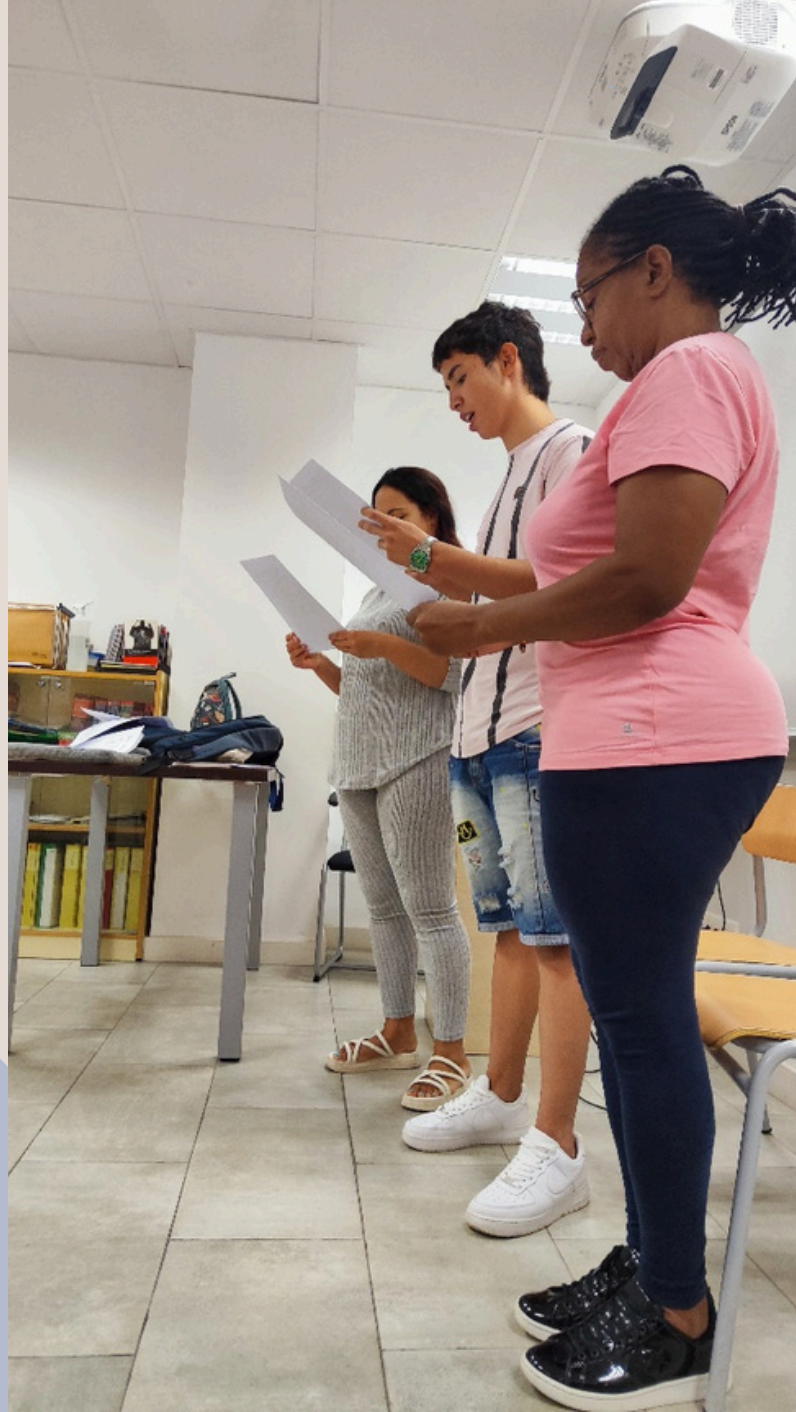
Treball amb l'alumnat per a la creació d'una escena de teatre documental

- Un cop explicat el context històric, fetes les entrevistes, vista l'obra de teatre "EN BANGKOK TAMBIÉN HAY RATAS. Les lluites veïnals de les dones al barris obrers de Barcelona", a classe es veurà material i es crearan petites escenes de teatre documental a partir de les entrevistes realitzades per l'alumnat a les seves àvies (i/o activistes), i de les notícies, fotografies que ells/es cerquin.
- Se'ls explicarà la creació personatges
- Com passar de l'entrevista i el llibre d'història a la creació de la peça artística
- Aspectes tècnics i artístics del teatre documental
- Repàs context històric après mitjançant les escenes representades
- Alumnat identifica context històric, experiències comptades en les entrevistes

Alumnat assajant les escenes creades per ells/es

Alumnat assajant les escenes creades per ells/es

Valoració alumnat

- Una alumna diu:» *Aquesta oportunitat ens ha ajudat a valorar el fet que les dones són necessàries i essencials per a l'evolució de la nostra societat i gràcies a dones lluitadores com elles ara tenim moltes possibilitats que mai havíem valorat"*
- Un altre alumne diu: «*Hem pogut conèixer el franquisme de forma més pròxima i a la gent que en aquells moments difícils va lluitar pels seus drets»*
- Un altre afegeix: «*M'ha agradat conèixer la història del nostre barri i persones d'altres generacions que gràcies a la seva lluita hem pogut arribar on estem ara. Crec que, en aquest sentit, és un projecte essencial per a l'alumnat»*

- *Vivim un temps confús i regirat en el qual les persones més inversemblants s'apropien de les paraules, de les idees amb cinisme i, sobretot, amb una intencionada desmemòria. Despullen paraules com a llibertat de la seva història i canvien el seu significat per algun altre allunyat de l'experiència de tantes i tantes persones. Persones que abans i ara han fet de la seva vida una lluita constant per a fer que les seves vides i, sobretot, les de les altres estiguin plenes a vessar d'ella.*
- *Si l'escola vol ensenyar pensament crític al seu alumnat, ha d'encarar aquesta realitat. I si en comptes de fer-ho amb un discurs més o menys benintencionat, el fa deixant que sigui la història, les experiències de les persones que fan la història entrin en la mateixa escola, millor.*
- *És per això que és un privilegi per a l'escola i el seu alumnat poder participar en l'interessant procés creatiu que ens ha proposat La Voz Ahogada.*

Valoració professorat